

Prof. PhDr. Peter Terem, PhD.

Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov UMB v Banskej Bystrici

Kuzmányho 1, 97401 Banská Bystrica

**Posudok oponenta k predloženej žiadosti o vymenovanie za profesora
doc. PhDr. Ľubomíra Čecha, PhD.**

K žiadosti doc. PhDr. Ľubomíra Čecha, PhD. o vymenovanie za profesora predkladám po podrobnom oboznámení sa s obsahom a prílohami tejto žiadosti nasledovné stanovisko.

Prvopočiatky vedecko-výskumnej činnosti doc. Ľ. Čecha sa spájajú s jeho pôsobením na Národnej akadémii obrany v Liptovskom Mikuláši (2006-2010), ďalší rozvoj jeho vedecko-výskumných aktivít sa viaže s Fakultou medzinárodných vzťahov Ekonomickej univerzity v Bratislave, kde nastúpil ako odborný asistent v roku 2010. Na FMV rozširuje svoje portfólio záujmu na ekonomické a finančné súvislosti pôsobenia islamu v medzinárodných vzťahoch (zameranie na Afganistan, strednú Áziu, Irán a Turecko). V publikačnej činnosti kladie dôraz na politologicko-ekonomický prístup ku skúmanej problematike. V tomto smere úzko spolupracuje s prof. Ing. Hussamom Musom, PhD., vedúcim katedry bankovníctva a finančníctva Ekonomickej fakulty Univerzity M. Bela v Banskej Bystrici

V rámci svojho pôsobenia na FMV EUBA doc. Ľ. Čech participoval na riešení niekoľkých projektov, ktoré prispievali k jeho odbornému rastu a zároveň k prehĺbovaniu poznania v oblasti medzinárodných vzťahov (VEGA, KEGA a pod.). V rámci nich sa venoval téme multipolarity „Vytváranie multipolarity v súčasných medzinárodných vzťahoch“ (VEGA č. 1/0827/12), problematike bezpečnosti a ozbrojeným konfliktom: „Negatívne dôsledky ozbrojených konfliktov a ich možné riešenia“ (pozícia: zástupca vedúceho projektu - doba riešenia 2018 – 2020). Projekt 1/0490/19 (VEGA) bol zameraný na islamský faktor vo svetovej ekonomike (pozícia: vedúci projektu - doba riešenia 2019 – 2021), v rámci ktorého publikuje monografiu s názvom „Vybrané otázky islamského ekonomického modelu v súčasnom svete“ a je spoluautorom ďalšej monografie „Islamské ekonomické myslenie vo vybraných krajinách ázijského kontinentu“.

Téme vývoja kooperatívnej bezpečnosti a pozícii Slovenskej republiky sa venuje v projekte VEGA č. 1/0842/21 (pozícia: vedúci projektu - doba riešenia 2021 – 2023).

Participoval na medzinárodnom projekte v rámci schémy Horizont 2020 na téme „Environmentálna diplomacia a geopolitika“ (2016-2019).

Medzinárodným vzťahom sa doc. L. Čech systematicky venuje s menšími prestávkami štyri dekády. Vedecko-pedagogický titul docent mu bol udelený v roku 2012 v odbore medzinárodné vzťahy na FPVaMV UMB. V rámci habilitačného konania predložil habilitačnú prácu na tému „Regionálne aspekty a súvislosti medzinárodno-politického vývoja Afganistanu“. Téma jeho habilitačnej prednášky bola „Regionálny prístup v riešení afganskej otázky a zložitosti konkurenčných záujmov“.

V publikačnej oblasti vykazuje doc. PhDr. L. Čech, PhD. vysokú aktivitu. Je autorom, resp. spoluautorom šiestich vedeckých monografií. Napísal kapitoly do dvoch vedeckých monografií vydaných v zahraničných vydavateľstvách. Podieľal sa na spracovaní dvoch vysokoškolských učebníc. Počet vedeckých a odborných prác evidovaných v databázach ISI WOK a Scopus prekračuje požadované počty vyše trojnásobne. Publikoval v zahraničných vedeckých časopisoch a v zahraničných zborníkoch. V tejto kategórii vykazuje požadovaný počet titulov. V publikovaných domácich vedeckých prácach výrazne prekračuje požadované minimálne kritériá. Menovaný tiež vykazuje primeranú mieru citovanosti na jeho publikačnú činnosť v zahraničných i domácich publikáciách. Všetky jeho publikované vedecké práce či v domácich alebo v zahraničných tituloch dokumentujú jeho vysokú kvalifikáciu v oblasti medzinárodných vzťahov. Osobitne sa venuje téme Afganistanu. Prostredníctvom tejto krajiny (respektíve potrebe pripraviť v základných otázkach islamského náboženstva našich vojakov a občianskych zamestnancov v rámci zahraničných misií) mal možnosť zamerať svoje pedagogické a vedecké aktivity na bezpečnostné a sociálne-politické súvislosti islamu v medzinárodných vzťahoch.

Rovnako dôležitá pri posudzovaní uchádzača je pedagogická činnosť. Doc. L. Čech roky pedagogicky pôsobil na Národnej akadémii obrany v Liptovskom Mikuláši, kde zabezpečoval výučbu predmetov Humanitárne a vojnové právo, Dejiny vojen a vojnového umenia, Politológia. Islamskej problematike sa venuje cca dvadsať rokov v rámci viacerých vzdelávacích ustanovizní

v rámci SR a v zahraničí (napr. v rámci Sliezskej univerzity v Opave - prednášky). Pôsobil na Inštitúte strategických štúdií MO SR, kde participoval na príprave príslušníkov OS SR pre nasadenie v zahraničných destináciách s významným vplyvom islamského náboženstva (výcvikové stredisko Martin). Neskôr na žiadosť Generálneho štábu OS SR (generála P. Macka) sa špecializuje na prípravu personálu CIMIC a PSYOPS v rámci OS SR. Okrem pedagogických a vedeckých aktivít v rámci prípravy personálu CIMIC/PSYOPS v oblasti islamského náboženstva, vykonáva ďalšie pedagogické aktivity ako príprava príslušníkov generálneho štábu OS SR (v rámci spoločensko-vednej prípravy), príprava príslušníkov vojenského spravodajstva v rámci Inštitútu vojenskej diplomacie (v rámci kariérneho vzdelávania), príprava príslušníkov policajného zboru – príslušníkov hraničnej a cudzineckej polície (v rámci odbornej prípravy), príprava kadetov Policajnej akadémie PZ SR (v rámci odbornej prípravy), príprava kadetov AOS gen. M. R. Štefánika (v rámci spoločensko-vednej prípravy, v rámci Národnej akadémie obrany Liptovský Mikuláš sa podieľal na Kurze národnej bezpečnosti, kde zabezpečoval prednášky na tému „Islam v miestach pôsobenia OS SR v operáciách medzinárodného krízového manažmentu“. V rámci vyššieho veliteľsko-štábneho kurz (kariérne vzdelávanie) prednášal predmet „Západná civilizácia a islam a v rámci základný veliteľsko-štábny kurzu predmet: „Islam v životnom cykle moslimov“. V rámci pôsobenia na Katedre humanitných vied AOS gen. M. R. Štefánika riešil projekt AGA – 03/2007: Národný príspevok pre modulový systém prípravy odborného personálu a veliteľov operačných zoskupení pre efektívne vykonávanie rozšírenej CIMIC/PSYOPS v rámci NATO (pozícia: zástupca vedúceho projektu – doba riešenia 2006 – 2008).

Od svojho nástupu na Fakultu medzinárodných vzťahov Ekonomickej univerzity v Bratislave doc. Ľ. Čech zabezpečuje prednášky, semináre a cvičenia pre predmety vyučované vo viacerých študijných programoch (medzinárodné ekonomické vzťahy, hospodárska diplomacia) na všetkých troch stupňoch štúdia. Zabezpečoval predmety Medzinárodné vzťahy politické, Svetová ekonomika, Spravodajské služby a bezpečnosť sveta, Islam v premenách času, Medzinárodná politika, Miesto a úloha Francúzska v procesoch európskej integrácie. V súčasnosti zabezpečuje profilové študijné predmety Svetová politika (študijný program Medzinárodné ekonomické vzťahy) a Medzinárodné vzťahy politické I – teória a dejiny (študijný program Hospodárska diplomacia).

Spolupodielal sa na vypracovávaní študijných programov Medzinárodné ekonomické vzťahy (3. stupeň) a Hospodárska diplomacia (2. stupeň).

Je všeobecne známym a obľúbeným pedagógom. K pedagogickej roli pristupuje zodpovedne, cieľavedome a systematicky pracuje so svojimi študentkami a študentmi. Cielene a profesionálne prepája pedagogickú činnosť s výsledkami vlastného výskumu.

V neposlednom rade treba spomenúť aj aktivity uchádzača v oblasti vedenia bakalárskych, diplomových a doktorandských prac, úspešne viedol 79 záverečných prác. V súčasnosti vedie troch doktorandov. Takisto vypracoval oponentské posudky na desiatky bakalárskych, diplomových, rigorózných a dizertačných prác. Pôsobí ako člen komisií pre štátne skúšky, rigorózne skúšky, dizertačné skúšky, zároveň pracoval ako člen troch habilitačných komisií a vypracoval niekoľko posudkov na habilitačné práce.

Nemenej dôležitou súčasťou hodnotenia uchádzača sú jeho osobné vlastnosti. Doc. Čech je známy svojou priateľskou povahou, kultivovaným vyjadrovaním, je usilovný, ohľaduplný, má zmysel pre tímovú spoluprácu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti konštatujem, že doc. PhDr. Ľubomír Čech, PhD. je zrelou a erudovanou osobnosťou, ktorá v plnom rozsahu spĺňa stanovené kritériá inauguračného konania na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. Jeho doterajšie vedecko-výskumné aktivity, publikačné výstupy a úspešné pedagogické pôsobenie významne prispievajú k rozvoju odboru, v ktorom sa uchádza o vymenovanie za profesora. Preto jednoznačne odporúčam Vedeckej rade Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici schváliť návrh na vymenovanie uchádzača doc. PhDr. Ľubomíra Čecha, PhD. za profesora v odbore „Medzinárodné vzťahy“.

Do vedeckej rozpravy navrhujem, aby sa doc. Ľ. Čech vyjadril k nasledovným otázkam:

1. Mohli by ste priblížiť faktory, ktoré podľa Vás prispievajú rozhodujúcou mierou k rezistencii Afganistanu voči zahraničným vplyvom (priamym aj nepriamym)?
2. Mohli by ste vysvetliť zápas o interpretáciu Koránu v islamskom svete?

3. Aké dôsledky pre vývoj geopolitickej situácie na Blízkom a Strednom východe by prinieslo vyzbrojenie Iránu jadrovými zbraňami?

V Banskej Bystrici, 12. 05. 2023

Prof. PhDr. Peter Terem, PhD.